

‘Extra flexibiliteit van BiedOptimaal Intraday levert ons geld op’

Het energiemanagement is zeer bepalend voor het rendement van een tuinbouwbedrijf. Daar is ook Karin van der Eijk van VDE Plant zich terdege van bewust. Om de in- en verkoop van elektriciteit verder te optimaliseren, maakt de ondernemster sinds enkele maanden gebruik van BiedOptimaal Intraday. Deze uitbreiding op de datagedreven oplossing BiedOptimaal biedt Van der Eijk meer flexibiliteit in haar energiemanagement. Dat levert geld op én geeft rust.

Tekst: Ank van Lier, Fotografie: Linda Straathof, Ank van Lier

Karin van der Eijk staat samen haar broer Edwin en compagnon Hein Visser aan het roer van VDE Plant in Woubrugge. Hier worden, op een oppervlak van negen hectare, meer dan dertig verschillende tropische planten geteeld. Het bedrijf beschikt over een WKK met een vermogen van 2,2 MW. “Ik ben verantwoordelijk voor alle energiezaken binnen het bedrijf, waaronder het doen van de dagelijkse APX-biedingen”, vertelt Karin van der Eijk. “Ik vond het echter geen prettig gevoel dat ik als enige thuis was in deze materie. Daarom zocht ik naar een back-up en op die manier naar meer bedrijfszekerheid. Ook omdat ik, door de waan van de dag, niet altijd toekwam aan het doen van een APX-bieding voor de volgende dag. Dat betekende dat een automatische bieding uitging. Hierdoor liet ik naar mijn gevoel geld liggen. Zo draaide de WKK in de zomer wel eens te lang door, waardoor de warmtebuffer te vol raakte.”

Financiële optimalisatie

Om deze reden ging Van der Eijk twee jaar geleden gebruikmaken van BiedOptimaal. Deze datagedreven oplossing van AgroEnergy doet - op basis van een schat aan data - een geautomatiseerde en optimale APX-bieding. Daarnaast wordt gestuurd op een optimale inzet van de WKK en analyseert BiedOptimaal of de teler beter zelf elektriciteit kan maken of kan inkopen. “Onder meer de behoefte aan warmte, elektriciteit en CO₂ worden hierin meegenomen, net zoals de APX-prijzen”, legt EnergieSpecialist Jaco Gelderblom van AgroEnergy uit.

Binnen BiedOptimaal wordt de APX-bieding 24 uur van tevoren vastgelegd. Maar soms lopen zaken op het energietechnische vlak anders dan vooraf ingecalculerd. “Bijvoorbeeld wanneer de weersomstandigheden anders uitpakken dan voorspeld, of wanneer je om een andere reden meer of minder elektriciteit nodig hebt. BiedOptimaal Intraday - dat dit voorjaar werd geïntroduceerd als aanvulling op BiedOptimaal - biedt hier een antwoord op”, zegt Gelderblom. “Hiermee kunnen klanten actief zijn op de intradaymarkt. Deze markt, die tussen de APX- en de onbalansmarkt inzit, biedt telers de kans

‘Jaarlijkse winst van 1.900 euro per hectare’

Twee jaar geleden startte AgroEnergy een pilot om in de praktijk te onderzoeken of het volledig geautomatiseerd handelen op de intradaymarkt voor tuinders interessant en winstgevend zou zijn. “Een APX-bieding doe je circa 24 uur van tevoren. Voorheen was een tuinder - wanneer er in die 24 uur nog iets veranderde en een ondernemer méér of minder elektriciteit nodig had dan verwacht - aangewezen op de onbalansmarkt”, zegt Joachim Marquet, Business Analyst Productontwikkeling bij AgroEnergy. “De onbalansmarkt is echter grillig en onvoorspelbaar. De prijzen - die op het moment zelf worden bepaald en afhankelijk zijn van het overschot of tekort op het elektriciteitsnet - zijn soms heel hoog, maar soms ook uitermate laag. Hierdoor voelde het voor veel tuinders als een soort van ‘gokken’, ze zochten meer rust, stabiliteit en zekerheid.”

AgroEnergy zag hier mogelijkheden voor hen op de intradaymarkt, waarbij de prijs tot een uur voor levering kan worden vastgelegd. Dat biedt dus meer zekerheid. “Deze elektriciteitsmarkt bestond al, maar het handelen hierop werd nog door geen enkele partij geautomatiseerd aangeboden. Wij hebben daarop BiedOptimaal Intraday ontwikkeld; een programma waarmee je automatisch kunt handelen op deze markt. Dit product vult de APX-positie aan met in- en verkoopdeals op momenten dat de prijzen op

de intradaymarkt het beste zijn. De tuinder stelt - samen met zijn energiespecialist - de randvoorwaarden in en daarna draait het proces automatisch. De pilot toonde aan dat hier grote kansen lagen: de vier deelnemende tuinders wisten een beter buffermanagement én een beter financieel resultaat te realiseren.”

4000 euro per MW aan WKK-vermogen

In januari 2019 werd BiedOptimaal Intraday officieel gelanceerd. Inmiddels maken zo’n vijftig tuinders gebruik van dit product. En dat legt hen geen windeieren. “Gemiddeld levert BiedOptimaal Intraday op jaarbasis 1900 euro per hectare op, bovenop de gemiddelde BiedOptimaal opbrengst van 3600 euro. Omgerekend, is dat 4000 euro per MW. Met een WKK van 2 tot 3 MW kan zomaar 10.000 euro per jaar worden verdiend. BiedOptimaal Intraday levert dus duidelijk winst op. En het brengt rust, aangezien ondernemers niet meer zijn ‘overgeleverd’ aan de grilligheid van de onbalansmarkt. Het systeem draait volledig automatisch, 24 uur per dag, en checkt ieder uur de warmtevraag in de kas. Op basis hiervan, en aan de hand van de gewenste buffer-vulling, wordt elektriciteit ingekocht of verkocht op de intradaymarkt.”

‘Schuiven’ met WKK-inzet

Het geld wordt volgens Marquet niet alleen verdiend door veranderingen

in de warmtebehoefte in de kas, maar ook door het uitwisselen van kwartieren. Ofwel: verschuiving in de WKK-inzet over de dag. Of - als er meerdere WKK’s aanwezig zijn - verschuiving van de inzet tussen twee of meer WKK’s. “Soms moet de WKK bijvoorbeeld twaalf uur draaien op een dag, maar maakt het niet exact uit wanneer die uren worden ingepland. Als op de APX-markt het plan was om de WKK van 8.00 tot 20.00 uur aan te zetten, levert het soms veel geld op om hier een uurtje mee te schuiven. Tussen 8.00 en 9.00 uur koop je dan bijvoorbeeld elektriciteit in op de intradaymarkt. ’s Avonds laat je de WKK een uurtje langer draaien en lever je terug aan het net omdat je dan een betere prijs kunt krijgen. Door gebruik te maken van de flexibiliteit van de WKK en de prijzen op de intradaymarkt kun je dus makkelijk geld verdienen.”

Uitbreiding met belichting

Op dit moment werkt AgroEnergy aan een doorontwikkeling van BiedOptimaal Intraday. “Nu is het systeem geënt op de warmtebehoefte in de kas. Afhankelijk daarvan en op basis van de intradayprijs wordt de WKK aan- of juist uitgezet. Vanaf begin 2020 nemen we ook de belichtingsvraag hierin mee. Het belichtingspatroon wordt nu vaak bepaald op basis van de weersvoorspelling van de dag ervoor. Gedurende de dag komen er echter nieuwe, meer gespecificeerde weerupdates. Aan de hand hiervan kun je de belichtingsstrategie finetunen, wat resulteert in veranderingen in de elektriciteitsvraag. Ook hiervoor kan de intradaymarkt heel interessant zijn. We zijn ervan overtuigd dat deze uitbreiding van BiedOptimaal Intraday flink wat extra winst gaat opleveren voor belichtende tuinders.”

om gedurende de dag nog extra elektriciteit in te kopen of te verkopen. Ze kunnen tot een uur voor levering automatisch inspelen op de actuele energievraag voor hun teelt. Deze flexibiliteit biedt mogelijkheden voor financiële optimalisatie, maar ook voor een optimale buffervulling.”

Meer stabiliteit

Van der Eijk was meteen enthousiast toen Gelderblom haar enkele maanden geleden voorstelde om ook BiedOptimaal Intraday te gaan inzetten. “Sowieso is optimalisatie altijd goed. Daarbij geeft AgroEnergy de garantie dat het rendement in het eerste jaar minimaal gelijk is aan de abonnementskosten. En dat blijkt ook het geval; BiedOptimaal Intraday levert ons duidelijk geld op. Een treffend voorbeeld: voorheen kochten we, als de WKK op storing sprong, elektriciteit in op de onbalansmarkt. Dan kon het zijn dat de prijzen torenhoog waren. Nu doen we dat op de intradaymarkt; hier zijn de tarieven gunstiger en deze markt is minder grillig. En sowieso: datagedreven software als BiedOptimaal Intraday kan toch betere analyses maken en verbanden leggen dan wij mensen. Ik ben er dan ook van overtuigd dat datagedreven sturing naar de toekomst toe een grotere rol zal gaan spelen binnen de tuinbouw.” Van der Eijk is blij met haar keuze om BiedOptimaal Intraday in te zetten. “BiedOptimaal Intraday helpt ons de puntjes op de i te zetten, vooral dankzij de flexibiliteit en de extra handelsmomenten. Dit biedt zoals

gezegd financieel voordeel - dat kunnen we overigens ook monitoren via EnergyManager - en biedt nóg meer stabiliteit in ons energiemangement. Het is fijn om erop te kunnen

‘BiedOptimaal Intraday maakt een duidelijk verschil dankzij de flexibiliteit en de extra handelsmomenten’

vertrouwen dat de zaken wat dit betreft optimaal geregeld zijn. Dat geeft rust, en zorgt ervoor dat ik kan focussen op andere aspecten in de bedrijfsvoering.”

Sparringpartner

Ook de ondersteuning van EnergieSpecialist Jaco Gelderblom ervaart Van der Eijk als zeer waardevol. “Jaco houdt dagelijks, vanaf afstand, een oogje in het zeil als het gaat om ons energiemangement en trekt aan de bel als er iets bijzonders is. Ook komt hij regelmatig langs om de gang van zaken en de strategie voor de komende periode door te spreken. Dat is veel waard; het is prettig om een sparringpartner te hebben en er niet alleen voor te staan.”

